

Aan MINDEF
Van DGB
Afgestemd met HDFC, DCO, DJZ, CDS, NIMH
In afschrift aan BZ

TER BESLISSING

Datum

26 juni 2024

Onze referentie

BS2024006182

Opgesteld door

KD: Ambtelijke leiding

Aantal bijlagen

3

Nota

Indonesië - informeren van dienst- en bevelweigerders

Aanleiding

Tijdens het plenaire debat over Indonesië van 14 juni 2023 heeft u een toezegging gedaan aan het lid Dassen (Volt) over de mogelijkheid tot actief informeren van dienst- en bevelweigerders om een verificatieonderzoek te laten starten. Een onderzoek dat zou kunnen leiden tot rehabilitatie. Met deze brief geeft u hierop een reactie.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud van de brief en deze te ondertekenen.

Kernpunten

In de brief gaat u in op de mogelijkheid tot het actief informeren van dienst- en bevelweigerders over het rehabilitatietraject. Kort gezegd zijn de mogelijkheden tot actief informeren uiterst beperkt. De mogelijkheden die er wel zijn, hebben niet het juiste effect. In bijgevoegde notitie van het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) staat helder omschreven hoe complex het vraagstuk is. Daarin komt bijvoorbeeld de vraag aan de orde hoe groepen te definiëren en af te bakenen. Door de NIMH-notitie mee te sturen naar de Kamer, maakt u de redeneringen hieromtrent transparant.

Niet actief kunnen informeren, betekent overigens niet dat er geen verificatieonderzoeken worden gedaan. Zoals u bekend is, zijn er enkele individuele cases ter beoordeling bij het NIMH ingediend. Bij de beoordeling van een casus verifieert het instituut of de persoon waar het om gaat inderdaad heeft geweigerd, waar de weigering betrekking op had en of dat was gebaseerd op kennis van door de Nederlandse krijgsmacht toegepast extreem geweld. Telkens als een casus gereed is, zal die aan u worden voorgelegd in de vorm van een onderzoeksverslag van het NIMH voorzien van een beleidsadvies van de DGB. Tot op heden is er een casus van drie bevelweigerders en zijn er twee van dienstweigerders behandeld. De onderzoeksrapporten worden vanwege de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer enkel gedeeld met de aanvrager(s). De casus van de bevelweigerders (Kamerstuk 26049-121 van 13 mei 2024) vormt daarop een uitzondering omdat deze kwestie al breed bekend was.

Toelichting

Financiële overwegingen

Voor het doen van eventueel nieuw of aanvullend onderzoek door het NIMH is bij het opstellen van de nadere kabinetsreactie in december 2022, al een reservering gemaakt.

Juridische overwegingen

Er zijn geen juridische overwegingen.

Communicatie

Vanuit Defensie is er geen actieve communicatie voorzien.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering

Voor de uitvoering is het NIMH de aangewezen partij. Zij zijn bij de afstemming betrokken.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

De namen van steller en ondertekenaar worden uit oogpunt van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer niet openbaar gemaakt.

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

